

Monitorovací zpráva o vývoji chorob a škůdců v sadech

Zpráva č. 12

18. 6. 2013

25. týden

1. Aktuální situace
2. Doporučení
3. Přípravky

1. Aktuální situace

1.1. Fenofáze

1.1.1 východní Čechy

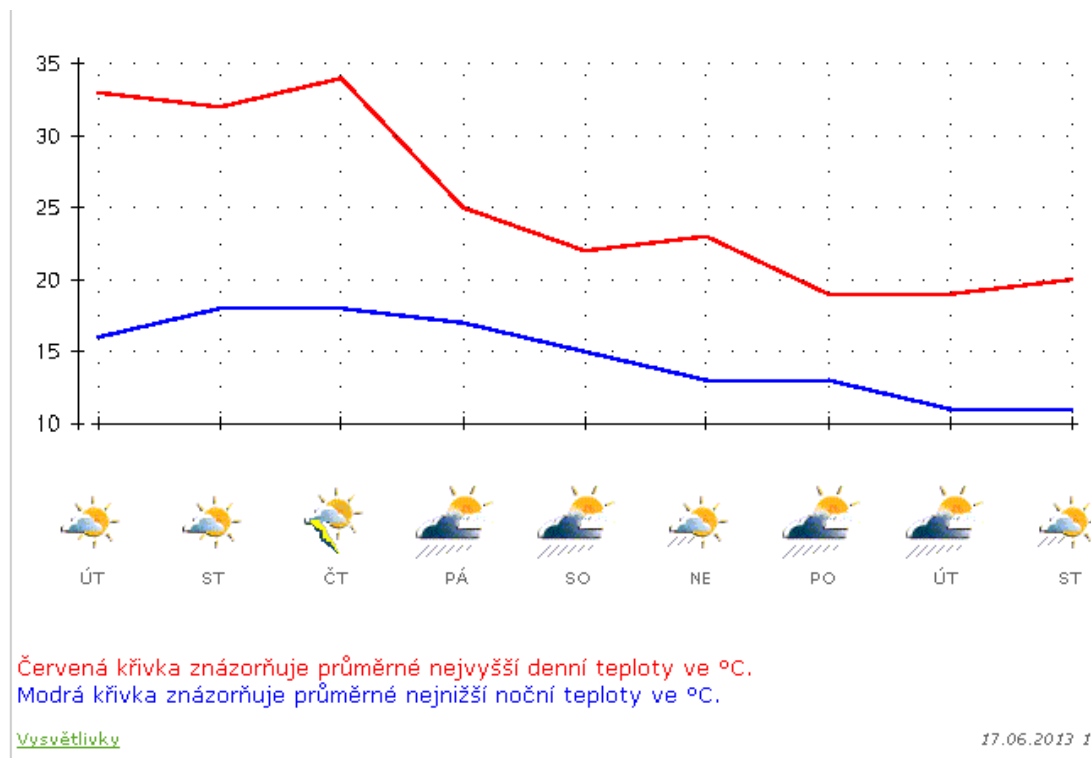
Jádroviny a většina peckovin se nachází ve fenofázi BBCH 75-76 dle odrůd, sklizeň raných třešní.

1.1.2 jižní Morava

Na jižní Moravě je situace obdobná jako v Čechách.

1.2 Počasí

Na naše území bude nadále proudit tropický vzduch od jihu. Ve čtvrtek bude od západu postupovat studená fronta a v noci na pátek přejde přes naše území → přibývání oblačnosti, bouřky a přeháňky; pokles teplot více o 10-15°C. V závěru období přejde přes naše území od západu další studená fronta. Vývoj přímo v dané lokalitě sledujte na www.yr.no (odkaz k dispozici též na www.amet.cz nebo www.biosad.cz).

1.3 Výskyt patogenů

Jádroviny: příznaky **strupovitosti** jabloně na listech a plůdcích. Primární infekce askosporami jsou již ukončeny, dochází k sekundárnímu šíření choroby. Silný výskyt **padlí** je zaznamenán na odrůdách citlivých k této chorobě.

Peckoviny: poškození **moniliovou spálou**. Na meruňkách se objevuje **hnědnutí listů meruňky** (*Gnomonia erythrostoma*). Viditelné příznaky výskytu **suché skvrnitosti listů peckovin** (*Stigmia carpophila*).

Strupovitost – léze po primárních infekcích; infekce na plodech. Vpravo – sek. napadení padlím

1.4 Entomofauna

Obaleč jablečný: O víkendu opět významná letová vlna s vhodnými podmínkami pro kladení. Momentálně líhnutí housenek z vajíček vykladených minulý víkend (9.6.). Let a kladení pokračuje, na j. Moravě ve velké intenzitě. Nyní můžeme očekávat delší období se souvislým líhnutím – ošetření bude nutno v odpovídajících intervalech (7-10 dnů) opakovat. Vývoj možno odhadnout dle grafů RimPro (viz příloha zprávy). Mohou se objevovat už i plody poškozené housenkami.

Obaleč zimolezový: V Čechách opět vysoký počet úlovků v lapácích. Termín ošetření larvicidem se kryje s obalečem jablečným. Na JM aktivní obaleč pupenový.

Obaleč švestkový: Pokračuje let první generace škůdce - nutno sledovat úlovky v lapácích. U obaleče švestkového je menší vazba na teplotní podmínky než u o. jablečného. Nyní útlum v aktivitě.

Obaleč pupenový: Počátek letu dospělců. Líhnutí housenek lze očekávat v červenci.

Vrtule třešňová: probíhá líhnutí ve středně pozdních odrůdách třešní; počátek líhnutí v raných odrůdách višní.

Makadlovka broskvoňová – stále trvá letová aktivita tohoto škůdce.

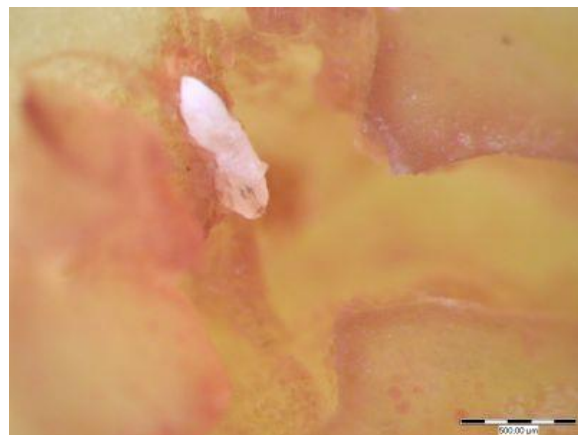
Mera skvrnitá: Pokračuje líhnutí vajíček; rychlý vývoj a výskyt vyšších stádií nymf. V teplém počasí nutno počítat s objevením medovice.

Ostatní škůdci: Populační exploze mšic, zejména v peckovinách (švestky, třešně), ale objevují se i v jádrovinách, kde se v jabloních postupně šíří i vlnatka krvavá. V hrušních nárůst příznaků poškození bejlomorkami. Setrvává také výskyt zobonosek.

Přirození nepřátelé: V ohniscích s koloniem mšic výskyt afidofágů (sluněčka, pestřenky). Kromě toho se objevují nymfy škvorů (pozor -citlivost k méně selektivním přípravkům včetně spinosadu), páteříčci a další organizmy.

Vrtule třešňová - vpich

Vrtule třešňová – vajíčko těsně před líhnutím (patrně 2 černé skvrny - kusadla)

Obaleč zimolezový a o. jablečný v lapáku

Obaleč pupenový v lapáku

plod poškozený obalečem jablečným

Vlnatka krvavá – kolonie na kalusu a šíří se mšice na listech

Slivoně napadené mšicemi

Mšice jitrocelová na jabloních; vpravo – nymfa škvora obecného ve sklepvádle

1.4.1 Grafy RimPro – viz příloha zprávy

1.4.2 Teplotní sumy

Přehled škodlivých organizmů, u nichž je aktuální splnění cílové teplotní sumy. Na jižní Moravě průběžně líhnutí housenek o. jablečného dle letu a kladení. V chladnějších polohách počátek líhnutí z počátku další letové vlny (od 9.6.). Pro porovnání doporučujeme shlédnout výstupy programu RimPro na www.biosad.cz/signalizace.htm. Zaznamenán útlum aktivity o. švestkového. Ostatní zdrojová data viz www.amet.cz/chorskud.htm

Tab. - Teplotní sumy

Oblast	Škodlivý činitel	Vývojové stádium/ošetření	% vývoje
Jižní Morava (Stošikovice)	obaleč jablečný	probíhá líhnutí housenek	-
	obaleč švestkový	probíhá líhnutí housenek	
Severní Morava (Klopina)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	96
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	89
Východní Čechy (Jičínsko)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	92
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	90
Střední Čechy (Slaný)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	94
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	92
Záp. Čechy (Kláštorec n. O.)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	63
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	54
Jižní Čechy (Temelín)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	82
	obaleč švestkový	1. kontrola kladení	81

(zdroj: www.amet.cz)

2. Doporučení

2.1.1. Strupovitost jabloně (*Venturia inaequalis*)

Ve výsadbách s projevy choroby na listech je nebezpečí sekundárního šíření konidii po ovlhčení listů v dešti.

2.1.2. Padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)

Mechanicky odstraňovat primárně napadené části stromů za účelem omezení sekundárního šíření padlí. Ošetření přípravky v intervalu 7 - 10 dnů až do poloviny července.

2.1.3. Spála růžovitých (*Erwinia amylovora*)

Infekce spály se vyskytuje za situací, kdy dojde během dvou až čtyř dnů teplého počasí k rozmnožení bakterií *Erwinia amylovora*. K rozmnožení bakterií dochází za teplého počasí, ideální jsou teploty od 25 do 32 °C., avšak k infekci může dojít i za nižších teplot v případě, že se spála v minulosti vyskytovala v sousedství. Signalizace infekcí spály růžokvětých pomocí metody **Cougarblight**, která ukazuje rizika namnožení bakterií v závislosti na teplotě vzduchu, sledujte pro danou lokalitu na www.amet.cz v odkazu **Škodliví činitelé – sady** kliknutím na příslušnou meteostanici.

2.1.4. *Blumeriella jaapii*

Napadá třešně a višně, které jsou více náchylné k této chorobě. Životní cyklus houby *Blumeriella jaapii* je podobný jako u strupovitosti jabloně, nebezpečí sekundárního šíření v období ovlhčení listů po srážkách, optimální teplota pro šíření je 15 – 20 °C.

2.1.5. Suchá skvrnitost listů peckovin (*Stigmia carpophila*)

Ošetření se provádí podle průběhu počasí v 10 – 14 denních intervalech. Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně.

2.1.6. Hnědnutí listů meruňky (*Gnomonia erythrostoma*)

Patogen přezimuje pouze na napadených listech a na jaře se askosporami šíří zpět na listy. Pro průnik infekce je nezbytně nutné ovlhčení listů (při teplotě 15 – 20 °C po dobu 6 hodin). Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně. Patogen přezimuje pouze na napadených listech a na jaře se askosporami šíří zpět na listy. Askospory se začínají tvořit 2–3 týdny po dokvětu a v závislosti na

průběhu počasí se tvoří 4–6 týdnů. Pro průnik infekce je nezbytně nutné ovlhčení listů. Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně.

2.2. Škůdci

2.2.1. Obaleč jablečný

Na jižní Moravě druhé larvicidní ošetření dle letu. Na ostatních lokalitách (v chladnějších polohách) nyní první larvicidní ošetření. Vzhledem k pokračující letové vlně bude potřebné ošetření cca za 1 týden zopakovat.

2.2.2. Obaleč zimolezový

Sledování teplotních sum – odhad zásahu obdobně jako u druhé vlny obaleče jablečného (do 10 dnů dle teplot).

2.2.3 Vrtule třešňová

Ošetření larvicidy ve středně pozdních odrůdách třešní. Zásah nutno po 10 dnech zopakovat (s ohledem na OL).

2.2.3 Ostatní škůdci

Zásah aphicidy proti mšicím; následné ošetření proti líhnoucím se nymfám mery skvrnitě. Při výskytu mšic při larvicidním zásahu proti obalečům (jablečný, švestkový) je v IP výhodnější použít např. neonikotinoidy nebo Reldan 22. Při řešení obaleče zimolezového však doporučujeme použít přípravky dle tabulky (neonikotinoidy a organofosfáty nemusí být účinné) – k zásahu proti mšicím pak nutno použít aphicidy. Spinosad není proti mšicím dostatečně účinný.

3. Přípravky

Organismus	EP	IP	Pozn.
Obaleč jablečný	MADEX, Carpovirusine, Spintor*	Bio + další larvicidy dle registru	*) vedlejší účinky na přirozené nepřátele
Obaleč zimolezový	SpinTor*, Biobit XL Capex**	SpinTor, Steward, Integro, Coragen.	***) není registrován
Vrtule třešňová	-	larvicid dle registru	Rané odrůdy višni a pozdní odrůdy třešní
Mšice*	NeemAzal, RockEffect	Bio + neonikotinoidy, Reldan 22, Pirimor	U vlnatky lokálně v ohniscích s použitím kvalitního smáčedla
Strupovitost jabloně	VitiSan (ideálně v tank mixu se sírou), přípravky na bázi síry, Alginure, Myco-Sin, Polisenio,	Kontaktní přípravky, systémové a kurativní v kombinaci s kontaktními fungicidy dle registru.	Dávky síry je nutné snížit v závislosti na teplotě (nad 25 °C)
Padlí jabloně	Přípravky na bázi síry, Polisenio	Jako EP, fungicidy dle registru	Dávky síry je nutné snížit v závislosti na teplotě (nad 25 °C fytotoxicita)
<i>Blumeriella jaapii</i>	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru (Delan, Dithane, Novozir, Punch, Syllit, Talent..)	
Suchá skvrnitost listů peckovin	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru (Novozir, Delan, Dithane, Syllit,..)	
Hnědnutí listů meruňky	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru	

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit ovocnář na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní výsadbě. Věříme, že tyto údaje budou užitečné pro Vaše rozhodování. Pokud budete mít připomínky, sdělte je na adresu biosad@atlas.cz

Martin Bagar 603 155 208, Vladan Falta 733 131 114, Václav Psota 733 522 664, Tomáš Litschmann 731 702 744 (AMET)